

Nr 1260

Av herr Lindblad, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 96, angående vissa organisationsfrågor rörande försvaret.

I propositionen föreslås nedläggning av Roslagens flygkår (F 2) i Hägernäs och Svea flygkår (F 8) i Barkarby samt omvandling av Södertörns flygflottilj (F 18) i Tullinge till en skolenhet, med väsentligast den stridslednings- och luftbevakningsutbildning som nu finns vid F 2.

Principbeslut om indragning av jaktdivisionerna vid F 18 har redan tidigare fattats. Någon indragning av verksamheten vid de två kårerna är inte aktuell, utan det rör sig om en omflyttning. Motiveringen för denna är att en koncentration till färre enheter ger administrativa vinster, som efter ett antal år uppväger de investeringar som flyttningen kräver.

Förslaget innebär att två av tre flygvapeninrättningar i Stockholmsområdet dras in. Det betyder att tjänsterna vid det nya skolförbandet inte räcker för att sysselsätta den nuvarande personalen vid de tre enheterna. I propositionen föreslås särskilda insatser för att flytta om eller på annat sätt bistå den övertaliga personalen. Kraftig kritik från de anställda och personalorganisationerna har riktats mot den osäkerhet och den bristande planering som ansågs föreligga vid indragningen av F 9 i Göteborg liksom av den centrala verkstaden i Västerås. En upprepning av dessa misstag får inte ske.

Detta talar också mot en indragning av alla tre enheterna i Stockholm. Eljest finns motiv för att allvarligt överväga en förflyttning av verksamheten vid F 2 ut från Stockholmsområdet. Nu flyttar man alltså tvärs genom Stockholm, från norra förorterna till de södra. Flyttningen är alltså inte betingad av att det är något fel på Hägernäs som lokaliseringsställe, i stället ger en större enhet besparingar på sikt. Om förflyttningen skett till t. ex. Norrland finns tre ställen där motsvarande besparingar genom hopläggning med befintlig flottiljadministration vore möjlig: Östersund, Söderhamn och Luleå. Särskilt Östersund synes ha skäl för sig då platsen enligt andra bedömningar vore väl lämpad för en stor samlad flygvapenskola därest nuvarande krigsflygskolan vid Ljungbyhed måste förflyttas med hänsyn till trafikintensiteten över Skåne. En utflyttning till Norrland av nuvarande F 2 torde dock förutsätta att F 18 kvarstår som flottilj, både av hänsyn till de stora personalproblemen därest alla tre flygvapenenheterna i Stockholmsområdet dras in ungefär samtidigt och med hänsyn till kuppberedskapen, men också därför att Tullingebasen behöver vara i drift även under fred för

att ge övning för luftförsvaret i området. Att hålla F 18 i drift utan egna divisioner och utan skolenhet ger inte de möjliga besparingarna på administrationssidan. En förflyttning av verksamheten vid F 2 till Östersund skulle därför kräva att jaktflottiljen i Tullinge får vara kvar. Detta kan ske genom tidigareläggning av indragningen av F 3 i Linköping och ändrade dispositioner för de divisioner som eljest skulle flyttas till annat förband.

Ett argument för att behålla åtminstone någon division vid F 18 är att flottiljen tydligen har en mycket väl influen organisation, bl. a. med värnpliktiga förare, piloter som efter avgång ur flygvapnet för tjänst vid civila flygföretag kvarstår som värnpliktiga förare. Varje utbildad förare är en stor investering, som det är angeläget att dra nytta av, särskilt som flygvapnet har ett besvärande vakansläge på särskilt fältflygarsidan.

Även vid en indragning av flottiljen bör lösningen med en division stationerad mer permanent vid F 18 övervägas. Trafikledning, viss markorganisation och annat som behövs för den dagliga flygtjänsten kommer ju ändå att finnas kvar enligt propositionens förslag för att medge övning för enheter från andra förband. Den stora verksamheten kommer dock att vara den skolverksamhet som nu finns vid F 2.

En tänkbar lösning borde vara att stationera en division vid Tullinge men organisatoriskt knyta denna till en jaktflottilj, t. ex. Västerås. Man skulle alltså ha verkstäder, operativ ledning etc. i Västerås men ha en division förlagd i Tullinge. En undersökning bör göras vilka vinster i form av lättare behållen flygande personal som en sådan lösning skulle ha.

Vid F 18 finnes sedan några år en halvfärdig större fortifikationsanläggning. Finns förutsättningar att färdigställa denna som hangar eller för annat ändamål? Eftersom det rör sig om en anläggning för krigsorganisationen har frågan inte blivit inaktuell för att F 18 slopas som jaktflottilj.

Departementschefen föreslår som namn på det förändrade F 18 Flygvapnets Södertörnsskolor. Fredsorganisationsutredningen hade föreslagit Södertörns flygvapensskolor vilket är analogt med övriga förband och skolor inom försvaret. Utredningens förslag förefaller vara det bättre.

I fråga om F 8 på Barkarby skall fältet med anläggningar bli kvar som krigsbas. Detta synes ytterst välmotiverat av hänsyn till gjorda investeringar och behovet av baser för luftförsvaret i Stockholmsområdet. Den avlämnade luftförsvarsutredningen trycker hårt på behovet av fler baser, och ett slopande av Barkarby vore därför ytterst olämpligt. Om basen används bara vid beredskap och krig kan också bebyggelse läggas mycket nära, då bullerstörningar då knappast är ett argument.

Därest Bromma flygplats läggs ned bör Barkarby kunna vara med i bilden för allmänflyget, permanent eller för en tid innan en ersättningsflygplats för Bromma står klar. Det blir då en fråga om att väga bullerstörningar kring Bromma mot bullerstörningar kring Barkarby.

Nuvarande helikopterorganisation på Barkarby föreslås bli behandlad i

samband med en bedömning av försvarets helikopterorganisation över huvud. Det synes dock starkt önskvärt att få behålla helikoptrar i Stockholmsområdet, även av civila räddningsskäl.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om bedömning av möjligheterna att till F 18 i Tullinge basera en division från annan flottilj för att ta till vara flygande personal, att en översyn om icke slutförda fortifikationsarbeten i Tullinge görs samt att den nya skolenheten får namnet Södertörns flygvapenskolor.

Stockholm den 17 oktober 1970

Hans Lindblad (fp)